

هلمشهری

ایرانکنش

نخستین گردهمایی علیه گرد و غبار سیستان

شانزدهمین نشست ستاد ملی مقابله با گردوغبار همزمان با سفر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به سیستان و بلوچستان برای نخستین بار در این استان برگزار شد

گزارش

روزنامه نگار

برای نخستین بار ستاد ملی مقابله با گردوغبار در سیستان و بلوچستان برگزار شد. ۱۵ جلسه پیشین این ستاد در تهران تشکیل شده بود، اما به دلیل اینکه منطقه سیستان در شمال سیستان و بلوچستان بحرانی ترین کانون گردوغبار کشور محسوب می شود، مقابله با این پدیده

در استان در اولویت قرار دارد. به همین بهانه، سه شنبه ۱۹ آبان علی سلماچقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور با حضور در بخش شمالی سیستان و بلوچستان از تالاب خشکیده هامون که به دلیل نداشتن حقایقه از سمت افغانستان مهم ترین عامل بروز ریز گرد در این استان محسوب می شود و سسد چریکه واقع در شهرستان زکک بازدید و در نشست ستاد ملی مقابله با گردوغبار در سیستان و بلوچستان شرکت کرد.

یک جلسه حیاتی برای سیستان و بلوچستان

فرماندار شهرستان زابل با اشاره به همزمانی سفر علی سلماچقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور به سیستان و بلوچستان و بلا رفتن شاخص آلودگی هوای سیستان به بیش از ۵۰۰ به هم شهری گفت: «آلودگی هوا، وضعیت نامناسب استان را بهتر نشان می داد. بعد از بازدید از تالاب خشک هامون و مشاهده وضعیت آلودگی به دلیل ریز گرد بود که تصمیم گرفته شد نخستین جلسه ستاد مقابله با گردوغبار در سیستان و بلوچستان برگزار شود.» علی رضا ملاشاهی توضیح داد که ساعتی بعد از بازدید رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور از برخی مناطق استان سیستان و بلوچستان، جلسه ستاد ملی مقابله با گردوغبار در ساختمان فرمانداری ویژه شهرستان زابل برگزار شد و در این جلسه عباسعلی نوبخت،

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، محمد کریمی، استاندار سیستان و بلوچستان، نمایندگان سیستان و بلوچستان در مجلس شورای اسلامی و نمایندگان دستگاه های ذیربط به ریاست علی سلماچقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست حضور داشتند و که خود از حضار در این نشست بود، یکی از موضوعات مهم جلسه را سیاستگذاری برای مقابله با ریزگردها از سر منشا آن دانست و اینکه چطور می توان مخاطرات کمتری در منطقه داشت. ملاشاهی همچنین از پیگیری حقایقه سیستان برای آبیاری دشت سیستان و تالاب هامون خبر داد و گفت: «البته بخشی از این منشا گردوغبار داخلی است و بخش دیگر آن خارجی است اگر تالاب هامون و دشت سیستان آبیاری شوند، معضل گردوغبار در ساختمان فرمانداری ویژه شهرستان زابل بر گزار شد و در این جلسه عباسعلی نوبخت،

مسئله تالاب هامون

بروز خشکسالی، قطع آب رودخانه هیرمند و خشک شدن تالاب بین المللی هامون خاصیت فرسایش بادهای ۱۲۰ روزه سیستان را افزایش داده است؛ بادهای ۱۲۰ روزه در گذشته از نیمه خرداد تا نیمه مهر می وزیدند و با عبور از هامون پرآب، هوای مطبوعی را برای منطقه به ارمان می آوردند، اما در ۲۵ دهه گذشته منشا گردوغبار شده اند و خشکسالی موجب شده به جای ۱۲۰ روز تا ۲۰۰ روز ادامه یابند. به همین دلیل است که تا مین حقایقه هامون و آب گیری دشت سیستان بخش زیادی از مشکل گردوغبار پیش آمده در منطقه را رفع خواهد کرد. معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست هم در جریان سفر خود به سیستان و بلوچستان و بازدید از دریاچه هامون گفت: «با توجه به وضعیتی که مردم سیستان و بلوچستان به ویژه شهرستان های زابل، هامون، هیرمند، زکک و نیمروز دارند رئیس جمهوری بر بازدید و بررسی از نزدیکی مسائل و مشکلات تأکید

چرا سلماچقه به سیستان رفت؟

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور پیش از این یکبار به سیستان و بلوچستان سفر کرده بود و این بار برای اجرای مصوبات سفر قبلی خود از جمله مرطوب سازی تالاب هامون، از ظرفیت آب های داخلی، طرح های آبخیزداری حوضه های آبی مشرف به هامون، تدوین برنامه چرای دام ها، اخراج شترهای بدون شناسنامه از منطقه، پیگیری حقایقه زیست محیطی تالاب هامون و پیگیری امکان تخصیص حقایقه زیست محیطی به تالاب از طرح انتقال آب دریای عمان در این استان حضور یافت. این سفر اما به دلیل تشکیل ستاد ملی مقابله با گردوغبار و به طور خاص پرداختن به این معضل، متفاوت از دفعات قبلی بود. مشاور رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست و دبیر ستاد ملی گردوغبار کشور در حاشیه همایش ستاد ملی سیاستگذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار کشور در منطقه سیستان اعلام کرد: «با توجه به اینکه منشا آلودگی هوا و افزایش حجم ریزگردها در

سیستان کانون خارجی دارد این ستاد در تلاش است با تدوین برنامه های برون مرزی در کنار اقدامات داخلی به کاهش این مخاطرات کمک کند.» علی محمد طهماسبی گفت: «بادهای موسمی ۱۲۰ روزه سیستان از گذشته های دور بین ۱۲۰ تا ۱۳۰ روز به طول می انجامید اما اکنون با بروز خشکسالی های ۲۵ دهه گذشته به درازا می کشد به طوری که این بادهای علاوه بر فرسایش خاک در منطقه سیستان، مشکلات و معضلات متعددی را برای مردم به وجود آورده است.» او تأکید کرد: «این ستاد در صدد است با اجرای برنامه های برون مرزی در کنار اقدامات داخلی و ملزم کردن دستگاه ها به کاهش مخاطرات این منطقه کمک کند، زیرا سیستان بحرانی ترین کانون گردوغبار کشور به شمار می رود که از وضعیت بدی برخوردار است. کانون های گردوغبار در کشور شناسایی و برنامه های هدفمندی نیز برای مقابله با آن تدوین شده اما این اقدامات فراموشی های زمانبر و نیازمند تعامل همه بخش هاست.»

درباره ریزگردهای سیستان و بلوچستان چه می دانیم؟

بیش از ۵۲ دهه خشکسالی، ندادن حقایقه هیرمند، خشکی دریاچه هامون و سوءمدیریت، شرایط را در سیستان رقم زده که بیش از ۱۰۰ هزار نفر از جمعیت ۵۰۰ هزار نفری آن طی این سال ها مهاجرت کرده اند. بیش از ۱۰ هزار خانوار فقط در یک سال گذشته وطن خود را ترک کرده اند و حالا آنها نشان می دهد از جمع ۱۰۳۲ روستای سیستان، ۲۰۳ روستا خالی از سکنه هستند. حالا تالاب هامون با ۳۸۲ هزار هکتار مساحت در کنار ۱۵۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی که به دلیل نبود آب امکان کشت ندارند به کانون ریزگرد تبدیل شده اند و به مرور تاسیسات و بناهای موجود زیر شن و گردوغبار دفن می شوند. رنج مردم سیستان، رنج امروز و دیروز نیست و آنطور که محلی ها می گویند روند آن، از سال ۱۳۷۷ آغاز شده است.

آمار بارندگی

مساحت سیستان و بلوچستان:

۱۸۰/۷۲۶ کیلومتر مربع

مساحت درگیر خشکسالی: ۹۸ درصد

بارش دریافتی در سال زراعی گذشته: ۵۶/۷ میلی متر

کاهش بارندگی در ۲ سال اخیر: ۴۰ درصد

تبعات خشکسالی

آمار روزهای درگیر با خشکسالی در سال: ۲۰۰ روز
 درگیر با خشکسالی با ریزگرد در سال جاری: ۱۰۰ روز
 خسارت کشاورزان اعتبار امسال جبران سیستان: ۱۴۰ میلیارد تومان

مهاجرت اجباری

جمعیت سیستان: ۵۰۰ هزار نفر
 تعداد روستاهای سیستان: ۱۰۳۲
 مهاجرت در نتیجه ریزگرد: ۱۰۰ هزار نفر

روستاهای خالی از سکنه: ۲۰۳

کانون های داخلی ریزگرد به تالاب هامون: رودهای منتهی به تالاب هامون:

تالاب هامون: ۳۸۲ هزار هکتار
 اراضی کشاورزی: ۱۵۰ هزار هکتار

سمنان

جشنواره گردشگری در قطب نمدمالی

دومین جشنواره گردشگری نمدمالی در روستای ابرسج شهرستان شاهرود از جمعه (۱۲ آبان) برگزار می شود. به گزارش همشهری، ابرسج یکی از روستاهای سردسیر و کوهپایه ای در ۲۲ کیلومتری شهرستان شاهرود است و با داشتن ۳۸۰ نفر جمعیت و ۵۴ خانوار عشاير بیشتر هنرمندان صنایع دستی این روستا در رشته نمدمالی اشتغال دارند. جشنواره گردشگری نمدمالی نیز دومین سالی است که با هدف ایجاد نشاط اجتماعی، رونق اقتصاد بومی و محلی، معرفی

مکت

نتیجه جلسه ستاد ملی گردوغبار

محمدرضا علیمرامدی مدیر اداره کل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان در پایان جلسه ستاد ملی گردوغبار توضیحاتی درباره نتایج جلسه به همشهری داد. او توضیح داد که مصوبات ستاد ملی مقابله با گردوغبار به زودی اعلام می شود و نتایج مثبت آن را خواهیم دید. به گفته علیمرامدی، ۲ ماه آینده با اجرای مصوبات، تغییرات را در سیستان و بلوچستان مشاهده خواهیم کرد.

توجه مردم این روستا بوده و این شغل در این روستا از قدمتی چند صدساله برخوردار است. با این حال، از آنجا که نمدمالی بیشتر به عنوان کلاه و زیرانداز استفاده می شده، در بیشتر روستاهای کشور افرادی به این حرفه مشغول بودند. با این حال نمدمالی در استان های سمنان، ایلام، کرمانشاه، مازندران، خراسان، اصفهان، قزوین و چهارمحال و بختیاری رواج بیشتری داشت. ایلات ترکمن نیز نمدمالی برای پوشش سقف و اسکلت چوبی کلبه استفاده می کردند. نمدمالی بین عشاير کرد نیز بسیار رایج است. آنان از نمدمالی برای تزیین، کلبه خواب، انواع کلاه، جلیقه، کمربند، جلیقه بلند، زین اسب و... استفاده می کنند. روستای ابرسج به خاطر وجود درخت اورس ۲۵۰۰ ساله نیز مشهور است. نام درخت اورس به دلیل وجود جنگل اورس در این ناحیه بوده که از اورسی به اورسج و سپس ابرسج نامگذاری شده است. زیارتگاه عارف نامی پیر خرقانی، منطقه اقبالیه و مسجد سرخان نیز از جاذبه های گردشگری و ابنیه تاریخی این روستا محسوب می شوند.

خراسان جنوبی

۳ زلزله در یک هفته در شوسف

شهرستان شوسف در خراسان جنوبی سومین زلزله هفته اخیر را روز سه شنبه ۹ آبان در ساعت ۱۲:۴۳ به شدت تریشر تجربه کرد. مدیریت بحران خراسان جنوبی در گفت و گو با همشهری گفت: «زلزله ۹ آبان در شهرستان شوسف پس لرزه هایی داشت که یکی از آنها ۳۸ ریشتر بر آورد شده است. موقعیت این زمین لرزه در ۴۴ کیلومتری شوسف، ۵۳ کیلومتری سربیشه و عمق آن ۷ کیلومتری زمین گزارش شده است.»

محمدعلی آخوندی افزود: «با اعزام تیم ارزیاب به محل، خسارت ها در حد ترک خوردگی خانه ها و مساجد قدیمی و همچنین چند واحد دامی بر آورد شده است. این زلزله خسارت جانی نداشت.» مدیر کل بحران خراسان جنوبی درباره زلزله های هفته اخیر این شهرستان می گوید: «ساعت ۵ دقیقه بامداد روز جمعه ۱۵ آبان زلزله ای در شوسف رخ داد که خسارت جانی نداشت. ریشتر کوه باعث شد راه روستایی بسته شود که با اعزام نیروهای امدادی و خدماتی بلافاصله راه باز شد.» محمدعلی کاووسی، مدیر عامل جمعیت هلال احمر خراسان جنوبی نیز با اشاره به زلزله های اخیر گفت: «با توجه به زلزله هایی که روزهای قبل در این منطقه اتفاق افتاده کمی مردم دچار ترس از زلزله هستند، اما از همشهریان تقاضا داریم نوسرودی خود را حفظ کنند.»

گرافیک

آرش شاه سمنانی